

KINNITATUD

(allkirjastatud digitaalselt)

Robert Lippin

Haridus- ja Teadusministeeriumi
kesk- ja täiskasvanuhariduse asekancler

TALLINNA
TÖÖSTUSHARIDUSKESKUSE

ARENGUKAVA
2016 – 2021

Sisukord

1.	Kutseõppeasutuse üldisloomustus ja juhtimisstruktuur.....	3
1.1.	Sissejuhatus	3
1.2.	Kooli üldisloomustus ja juhtimisstruktuur.....	3
2.	Sise- ja väliskeskkonna analüüs	4
2.1.	Piirkondlik tasand.....	4
2.2.	Kutsehariduse tasand	5
2.3.	Õpetavate ÕKR vastavate majandusvaldkondade tasand (arengusuundade kirjeldus).....	6
2.4.	Tööhõive.....	10
2.5.	Strateegilised üleriigilised eesmärgid.....	10
3.	Missioon, visioon ja põhiväärtused	11
4.	Tulemuslikkuse hindamine.....	11
5.	Riskide kirjeldus ja maandamine.....	13
6.	Arengukava uuendamise kord ja eesmärkide hindamise põhimõtted	13

1. Kutseõppeasutuse üldisloomustus ja juhtimisstruktuur

1.1. Sissejuhatus

Arengukava koostamise õiguslik alus on Kutseõppeasutuse seaduse (RT I, 23.03.2015, 262) § 6. Tallinna Tööstushariduskeskuse arengukava on koostatud perioodiks 2016-2021.

Arengukava koostamisel lähtuti Eesti elukestva õppe strateegiast (EÕS), Tallinna arengukava 2014-2020 arengustrateegia, Tallinna Tööstushariduskeskuse (TTHK) kvaliteedihindamise aruannetes esitatud soovitusetega ning kutsehariduses toimuvaid muudatusi, Tallinna ja Harjumaa regioonis toimuvaid suundumusi, sest paljud tulevikulahendid saavad edukalt toimida vaid tänu koostööle ning ühistele investeeringutele sotsiaalsesse ja tehnilisse infrastruktuuri.

Arengukava seab keskseks eesmärgiks EÕS üldeesmärgi – „kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus“.

Arengukava elluviimiseks vajalike vahendite kavandamisel lähtume riigi eelarvestrateegiast ja kutseõppe finantseerimise põhimõtetest, millele lisaks oleme arvestanud projektipõhiseid tegevusi lisaressursside (struktuurifondidest eraldatavatest vahenditest) hankimisel. Täpsem jaotus nähakse ette kooli eelarves.

Tegevusi ja ressursse arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks planeeritakse koos ning seirel järgitakse ka ressurside tõhusust. Tegevusvaldkondades kavandatakse arengute hinnangulised maksumused, mis esitatakse arengukava elluviimisperioodi eelarveaastate lõikes.

Arengukava loob võimaluse sihiteadlikult kaasata kooli arengusse riigi, Euroopa Liidu, erasektori ja mittetulundussektori potentsiaali.

Arengukava koostamisel olid kaasatud kooli töötajad, õppijad läbi rühmajuhendajate, õpilasomavalitsus, nõukogu ning kooli nõunike kogu liikmed. Kooli nõukogu kooskõlastas Tallinna Tööstushariduskeskuse arengukava 05.03.2021 [protokolliga](#) nr 1-2/14-2021¹.

1.2. Kooli üldisloomustus ja juhtimisstruktuur

Tallinna Tööstushariduskeskus on moodustatud varem iseseisvalt tegutsenud kutseõppeasutuste ühendamisel 1999. aastal. Keskus on riiklik kutseõppeasutus, mis tegutseb vastavalt põhimäärusele. TTHK-st on kujunenud üks suuremaid rõiva-, kaubandus-, teenindus-, elektroonika-, transporditehnika- ja mehaanikaerialasid õpetav riiklik kutsehariduskool Eesti Vabariigis, kus saab õppida nii eesti kui vene keeles. TTHK pakub põhi- ja keskharidusega õpilastele kutseõpet ning täiend- ja ümberõpet kõikide õpetavate erialade lõikes.

Õppetööd toimuvad 8 õppekavarühmas 36 erineval erialal. Viimastel aastatel on suurenenud õpetatavate erialade valik 5 uue eriala võrra ja laienenud on koolitatavate sihtrühm. Pakume õppimisvõimalust 4. ja 5. taseme esmaõppe ja jätkuõppe õppekavadel.

Õppetöö toimub Sõpruse puisteel moodustades ühtse kompaktse koolikompleksi koos kahe õpilaskodu, õppeklasside, töökodade ja spordisaalidega. Läbi ajaloo on kooliga ühendatud 12 õppeasutust.

Tänu kooli heale asukohale on kooli aula, staadion, võimlad ja klassiruumid hinnatud Kristiine Linnaosa elanike seas, pakkudes sportimise, ürituste ja koolituste korraldamise võimalusi.

Kool pakub juuksuri-, autoremondi- ja õmblusteenuseid ja müüb praktilise väljaõppe raames valmistatud esemeid õppekaupluses „Meie“. Läbi teenuste pakkumise oleme mitmekesistanud praktilise õppe võimalusi, et õpilased räägiksid kaasa kaubavaliku tegemisel, looksid ja hindaksid kvaliteeti ning vastutaksid tehtud toodangu eest.

TTHK ülesehitus rajaneb funktsionaalsel alusel ehk talitluslikul struktuuril, mida iseloomustab vahetu kontroll ja täpne tööülesannete jagunemine.

Põhijuhtimistasandiks on:

¹ [TTHK koduleht](#)

Direktor: tagab kooli süsteemse ja tulemusliku juhtimise, õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise ning efektiivse majandamise.

Nõunike kogu: kooli ja ühiskonda sidustav nõuandev kogu, mille ülesanne on nõustada kooli ja kooli pidajat arengu kavandamisel ning õppekasvatustöö ja majandustegevuse korraldamisel.

Nõukogu: kooli kõrgeim kollegiaalne otsustuskogu, mille ülesanne on kooli tegevuse korraldamine ja arengu kavandamine.

Kooli juhtimisstruktuur

Kooli struktuuriüksused on: õppeosakond, haldusosakond, arendusosakond, personali juht- sekretär ning finantsjuht².

TTHK-s on osalusdemokraatia, st igapähe on õigus ja kohustus osaleda koolielu planeerimisel, läbiviimisel ja analüüsis. Rakendame osakonnapõhist juhtimist, kus juhile on antud suurem vastutus oma osakonna tegevuste planeerimisel ja läbiviimisel, lähtuvalt kinnitatud tegevuskavadest (eelarve, õppetöö). Alluvusliine on vähe ning vastutus horisontaalne.

Valdkondade juhid tagavad õppetegevuse (tasemeõpe, täiend- ja ümberõpe), ainekavade metoodilise juhendamise, vastutavad õppekavade väljatöötamise, täitmise ja uuendamise eest ning osalevad õppetöö sisekontrolli korraldamises.

2. Sise- ja väliskeskkonna analüüs

2.1. Piirkondlik tasand

TTHK asub Tallinna Kristiine linnaosas, Mustamäe piiril, kus on tagatud hea transpordiühendus erinevate linnaosadega. Tallinn on Eesti suurima elanikkonnaga linn, kus Eesti rahvastikuregistri andmetel elas 2020. aasta 1. oktoobri seisuga 447 032 inimest, mis moodustab 33% Eesti elanikkonnast. Tallinn ja teised Harjumaa kohaliku omavalitsuse üksused moodustavad Eesti võimsaima majandusregiooni, mis on märkimisväärsel kohal kogu Läänemere majandusruumis ning on olnud väliskapitali jaoks peamiseks tõmbekeskuseks. Pealinna osakaal riigi sisemajanduse kogutoodangus on kasvanud ning praegu toodetakse Tallinnas 51% Eesti SKT-st.

Oluliseks majandusarengu veduriks on olnud välisinvesteeringud pealinnaregiooni majandusse. Ligikaudu 4/5 otseinvesteeringutest Eestisse on tehtud Tallinna ja Harju maakonda. Tallinna tööjõuturgu iseloomustab jätkuvalt möödunud kümnendil alanud trend, mille kohaselt hõivatud liiguvad tootmissektori majandusharudest teenindussektorisse. Kasvanud on töökohtade arv ennekõike hulgi- ja jaekaubanduses, finantsvahenduses, kinnisvara- ja äriteeninduses, samuti hariduses, tervishoius ja sotsiaalhoolekandes. Pealinnas toimuvad trendid (Tallinn kui tõmbekeskus) kajastuvad ka kooli elus, sest kooli õpilaskonnast 72% on pärit Harjumaalt (*Haridussilm*).

Tallinna arengukava näeb ette gümnaasiumide ja kutsekoolide koostöö suurenemist, sh eelkutsõppe läbiviimisel. Kutsõppe õpilaste arv Tallinna kutsekoolides on võrrelduna 1990. aastate lõpu seisuga vähenenud 2000 õpilase võrra. Käesoleval hetkel on Tallinnas 14 kutseharidust andvat õppeasutust, millest 11 on riiklikud kutsekoolid, 1 munitsipaalkool (Tallinna Kopli Ametikool) ning 2 erakutsekooli.

TTHK on Harju maakonna suurim kutseõppeasutus ning viie aasta võrdluses oleme oma positsiooni 1% võrra suurendanud. 2019/20. a. õppis TTHK-s 2055 õpilast, mis moodustab Harjumaa õpilaskonnast (8891 õpilast) 23,1%, aga 2020/21. a moodustas TTHK-s (2244 õpilast) õpilaste osakaal 24% (Harjumaal 9290) õpilaskonnast. Harjumaa piirkonnas kattuvad õppevaldkonnad kuue kooliga, nendest kolmes hoiame õpilaste arvult juhtpositsiooni.

[Tallinna arengukava 2018-2023](#) kohaselt on lähitulevikus oodata nn taaslinnastumist, kuna linnaümbruse uusasumites ja maapiirkondades on vähem kättesaadavaid teenuseid ning ettevõtlus on koondunud pealinna lähiümbrusesse ning tööjätueas inimeste arvu kasvab. Aasta-aastalt on Tallinna ettevõtlus põimunud üha enam naaberomavalitsustega. Tallinnas käib pendelrändena töö

² [TTHK struktuur](#)

u 79 000 inimest (2017. a lõpu seisuga oli Tallinnas 246 000 töökohta) ning Tallinnast omakorda käiakse tööle põhiliselt naaberomavalitsustes (u 41 000 inimest).

Tallinn on muutunud:

1. Teenindus-, vahendus- ja kaubanduskeskemaks (ettevõtetest on 25% hulgi- ja jaekaubandusettevõtted, 16% tegelevad kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevusega, 12% ehitusega ning 9% veonduse ja laomajandusega).
2. Eesti tööjõuturu keskuseks- parim töökohtade valik ja tööjõu sisserännet soosivad elukeskkonna võimalused.
3. Piirkonnas on ettevõtluse tootlikkuse kasvu pidurdanud strukturealne tööjõupuudus. Tööjõuturul on palju pooliku haridusega noori ning erialahariduse või ümberõppeta isikuid valedel erialadel.
4. Elukestva õppe kultuur on võrreldes Põhjamaadega Tallinnas nõrgalt juurdunud.
5. Arengukava perioodil prognoosib Tallinn kvalifitseeritud töötajaid nõudvate töökohtade osakaalu kasvu, mis tagaks piirkondliku stabiilsuse ja edukuse. Tallinna elanikkond on keskmisest kõrgema haridustaseme, avatud ja pidevat õppimist soosiva suhtumise ning hea keelteoskusega, mis loob arvestatava aluse innovaatilisteks lahendusteks. Teisest küljest on kogu Eesti tööjõuturgu iseloomustanud juba palju aastaid kõrgelt kvalifitseeritud oskustööliste ja inseneritehnilise kaadri nappus.

2.2. Kutsehariduse tasand

Käesoleva arengukava aluseks on [Elukestva õppe strateegia 2020](#), Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „[Teadmistepõhine Eesti](#)“, [Eesti noortevaldkonna arengukava 2014 – 2020](#) ning [keelevaldkonna arengukava](#).

EÕS eesmärgiks on muuta õppimine aktiivse eluhoiaku lahutamatuks osaks, sh ka vanemaealiste hulgas. Sellel jõudmiseks on määratletud viis strateegilist eesmärki ning meetmed nende saavutamiseks:

- Muutunud õpikäsitlus. Iga õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut toetav, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendav õpikäsitlus on rakendatud kõigil haridustasemetel ja -liikides.
- Pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid. Õpetaja/õppejõu ja koolijuhid töö hindamine ja tasustamine on vastavuses nendele ametikohtadele esitatavate nõuete ja töö tulemuslikkusega.
- Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus. Kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesiste valikutega ning tööturu arenguvajadusi arvestavad õppimisvõimalused ja karjääriteenused on suurendanud erialase kvalifikatsiooniga inimeste arvu erinevates vanuserühmades ja Eesti eri regioonides.
- Digipöörde elukestvas õppes. Õppimisel ja õpetamisel rakendatakse kaasaegset digitehnoloogiat otstarbekamalt ja tulemuslikumalt, paranenud on kogu elanikkonna digioskused ning tagatud on ligipääs uue põlvkonna digitaristule.
- Võrdsed võimalused elukestvas õppeks ja õppes osaluse kasv Kõigile on loodud võrdsed võimalused elukestvas õppeks.

Strateegias käsitletakse õppijatena kõiki – nii lapsi, noori kui ka täiskasvanuid (sh vanemaealisi) ning eesmärkide saavutamiseks peavad panustama kõik: õppijad ise, tööandjad, lapsevanemad, koolid, ministerium ja kogu ühiskond laiemalt.

Oleme edukad vaid juhul, kui teadvustame vajadust pidevalt juurde ja ümber õppida, olla ettevõtlik ja loov, et kiirelt muutuv keskkonnas toime tulla. Õppimine ja oma oskuste teadlik kasutamine peab muutuma aktiivse eluhoiaku lahutamatuks osaks.

Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ kaks keskset eesmärki on Eesti tootlikkuse ja tööhõive tõstmine. Lähiaastatel on tähelepanu hariduse ja tööhõive valdkondadel ning peamised eesmärgid on pikaajaliste ja noorte töötute tööturule lõimimine ning nende oskuste arendamine:

1. Kvaliteetse hariduse tagamine kõigil haridustasemetel.
2. Eesti elukestva õppe strateegia 2020 digipöörde programm.

3. Hariduspilve tehnoloogia neutraalse keskkonna digitaalse õppevara kasutamiseks, õppevara infosüsteemi arenduse esimene etapp.

2.3. Õpetavate ÕKR vastavate majandusvaldkondade tasand (arengusuundade kirjeldus)

2.3.1. Energeetika ja automaatika õppevaldkond

Valdkond on üks kiiremini arenev valdkond ja hetkel maailmas üks olulisemaid valdkondi üldse. Nõudlus erialaspetsialistide järele on suur, kuid samas on koolidel juba mitmeid aastaid olnud probleeme õppekohtade täitmisel. Kuna elektroonika ja automaatika on riiklikult prioriteetne suund, siis riigi tasemel nähakse pigem koolituskohtade suurendamist. Valdkond on segunemas targa tootmisega „Tööstus 4.0“, mis toob robotitehnika ja tööstusinformaatika väikeettevõtlusesse ning seob IT sektoriga. Väiketootmise robotiseerimine on lähiaastatel Euroopa prioriteet. Õppekavarühma lõpetajatel on tulevase töökoha valikul suhteliselt vabad käed: tehnikuid, seadistajaid jt oskustöölisi vajatakse väga erinevates tööstusettevõtetes. Õppijate huvi puudus tuleneb ühest küljest õppimise keerukusest, füüsika ja matemaatika tundmise vajadusest. Samas tehnika uuenemine on järjest kiirem ja tehnika on järjest „targem“. Valdkond areneb kiiresti ning seab suuri väljakutseid kooli arendustegevusele, õpetajate leidmisele ja koolitamisele ning tööandjad soovivad aina rohkem töökäsi. Keskmisest kõrgem on edasiõppijate osakaal – 20% lõpetajatest.

OSKA rapordi kohaselt katab praegune koolituspakkumine koolitusvajaduse, kuid nähakse suurenenud riski tööjõu väljavooluks Eestist. Tuule- ja päikese-, aga ka soojusenergeetika jaoks ei ole piisavalt energeetika, automaatika ja mehhatroonika spetsialiste. Alustada tuleb tuulegeneraatorite hooldustehnikute väljaõppega. Lisaks headele erialastele oskustele on töötajatel vaja arendada ka üldoskusi, nagu: suhtlemisoskus – oma ideede esitamine, argumenteerimine, visualiseerimine, nõustamine, suutlikkus suhelda võõrkeeltes; (enese-, meeskonna-, projekti-) juhtimis- ja koostööskus (sh rahvusvahelistes meeskondades); tervikpildi nägemise oskus.

Kvaliteedihindamise otsus:

I. Elektrienergia ja energeetika ÕK

17.12.2020 - otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast https://ekka.edu.ee/wp-content/uploads/Otsus_THK_EA_EE_MM_12_20.pdf

II. Elektroonika ja automaatika ÕK

17.12.2020 - otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast https://ekka.edu.ee/wp-content/uploads/Otsus_THK_EA_EE_MM_12_20.pdf

2.3.2. Iluteeninduse õppevaldkond

Isikuteeninduse valdkonnas töötab umbes 8000 inimest, kellest umbes 70% pakub ilu- ja juuksuriteenuseid. Valdav osa on mikroettevõtted ja füüsilisest isikust ettevõtjad. Nõudlus isikuteenuste valdkonna teenuste järele on tihedalt seotud elanikkonna paiknemisega ning pooled valdkonna töökohtadest asuvad suurima elanike arvuga Harju maakonnas.

Õppekavarühma tulemusnäitajad on väga head: 2019. aasta lõpetajatest töötas 6 kuud peale lõpetamist erialal 83%. Koolituskohtadest on täidetud 90% ning riigi poolt koolituskohtadel õppijad õpivad juuksuri või barberi erialal. Alates aastast 2011 pakume õppimise võimalust koolitustellimuse välistel õppekohtadel meisterjuuksuri erialal. Tööandjate sõnul vajaksid täiustamist õppijate sotsiaalsed isikuoskused ja keeleoskus ning suuremat rõhku võiks pöörata reklaami- ja müügitööle. Tulevikus näeme, et juuksur võiks jätkuõppes arendada rohkem majandus- ja ettevõtlusalaseid teadmisi, et tulla toime eraettevõtjana.

OSKA prognoosi kohaselt püsib hõive isikuteenuste põhikutsealadel lähemal kümnel aastal stabiilne, suunaga väikesele kasvule. Isikuteenuste põhikutsealadele kokku on tasemeõppest koolituspakkumine lähiaastatel suurem kui uue tööjõu vajadus. Koolituses tuleks tähelepanu pöörata baasteadmistele, hügieeninõuete järgimisele, isikukaitsevahendite õige kasutamisele ja desinfitseerivate ainete kasutamisele, et piirata ja takistada infektsioonide levikut ning tagada nii teenuseosutaja kui ka tarbija terviseohutus. Oluline on teenuse osutaja teadlikkus ilu- ja

tervishoiuteenuste erisustest ning sellest, milliste teenuste osutamiseks on vajalik meditsiiniharidus.

Tööandjad näevad kitsaskohana regulaarsete täienduskoolituste puudumist sektoris. Vaja oleks näiteks hügieeni-, biotsiidide jt kemikaalide kasutamise täienduskoolitust.

Kvaliteedihindamise otsus:

18.12.2019 - otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast https://ekka.edu.ee/wp-content/uploads/Otsus_Tallinna_THK_JIT_12_2019.pdf

2.3.3. Infotehnoloogia ja kommunikatsioonitehnoloogia õppevaldkond

OSKA IKT valdkonna koolitusvajaduse määratlemisel on arvestatud tööjõuvajadusega IKT ametialadel nii IKT sektoris kui ka teistes majandussektorites. Valdkond vajab 2/3 ulatuses IKT-põhikutseala oskustega ja 1/3 osas töö iseloomust tulenevate erialade, nagu elektroonika, tarkvaraarendus, IKT-süsteemid ja -teenused, telekommunikatsioon, oskustega spetsialiste.

OSKA ekspertkogu ettepanekute kohaselt vajab Eesti majanduse konkurentsivõime hoidmiseks ja tõstmiseks 1,5 korda enam IKT-spetsialiste. Selleks on vaja, et kutsekoolid töötavad välja tegevuskava õpingute katkestamise vähendamiseks. Lisaks tuleb arendada õpetajate kompetentse IKT uute võimaluste ja tulevikutehnoloogiate osas. Uuringu kohaselt tuleb koolidel panustada praktilistesse tööskustesse, et kindlustada tasemeõppe lõpetanute võimalikult kiire tööturule siirdumine.

Tööandjad pakuvad koolidele nn päriselu projektide teemasid ning pakuvad võimalusi õppejõudude ja õpetajate stažeerimiseks.

Sektoris töötab rahvaloenduse andmetel ligikaudu 13 tuhat inimest, hõivatute arv on kiirelt tõusnud ning prognoosi kohaselt lisandub lähiaastatel täiendavaid töökohti. Kolmveerand hõivatutest töötavad spetsialisti ametikohal – tarkvaraarendajad, rakenduste programmeerijad, müügiesindajad, tarkvara analüütikud, IKT (kasutajatoe) tehnikud, süsteemiadministraatorid. Kõige rohkem vajatakse tarkvaraarendajaid ning IT tugipersonali - tehnikud, kasutajatugi ja müügipersonal. Ettevõtjate nägemuse kohaselt ei olda rahul lõpetajate praktiliste ja üldoskustega (nt suhtlemisoskus, meeskonnatööoskus, enesejuhtimise oskus), soovitakse, et kool annab lõpetajatele kaasa enesetäiendamist soosivad hoiakud, sest valdkond areneb kiiresti. Suurt tähelepanu on pööratud spetsialiseerimisvaldkondade määratlemisele. Viimasel aastal oleme spetsialiseerunud logistika IT arendusele, mis on leidnud tööandjate poolt tunnustust.

Kvaliteedihindamine IT ÕK toimub 2022. aasta I poolaastal.

2.3.4. Kaubanduse õppevaldkond

Kaubandusvaldkond areneb tarbimistuhinas jõudsasti. Tallinn on Eesti teenindus-, kaubandus- ja finantskeskus, kus paiknevad enamike üleriigilist kaubandus- ja teenindusvõrku omavate ettevõtete peakontorid. Rahvusvaheliste ettevõtete Eesti turule suunatud harukontorid on samuti valdavalt Tallinnas. Tallinna osakaal Eesti kaupade ja teenuste müügis on 68%. Uued kaubanduskeskused ja hulgilaod, suurenev eksport-import lubasid selles valdkonnas palju investeerida. Töökäte puuduse tõttu värvatakse tööle kõiki, kes tööd teha soovivad. Ettevõtted investeerivad tehnoloogilistesse lahendustesse –iseteenindus-kassadesse, et vähendada tööjõukulu ning suurendada tootlikkust. Tööstuskaupadest enim ehk 48% suurenes müügitulu posti või interneti teel kaupu müüvates kauplustes.

Mitmeid aastaid on erialade täituvus olnud optimaalne, koolituskohti on jäänud täitmata. Tööle rakendumise näitajate osas kuulub õppekavarühm keskmiste hulka, sest kahel aastal on tööle rakendumisele on andud tugeva hoobi viirusest tingitud olukord ning seetõttu on kasvanud lõpetajate edasi õppijate osakaal. Tallinna arengukava kohaselt võib prognoosida tööjõuvajaduse kasvu, mille alusel võiks prognoosida ka õppekavarühma õppijate arvu kasvu. Kool on aktiivne paindlike õpivõimaluste pakkuja, võttes arvesse ettevõtete eripära ja töötajate soove. Arvestades piirkonnas asuvate kaubandusettevõtete arvu ja uusi kauplemise viise (e-kaubandus) ning kokkupuutekohti teiste õppekavarühmadega (rätsepa, sõiduautotehnika, juuksuri eriala toetavad kompetentsid), näeme valdkonna lõimumist teiste õppekavarühmadega.

OSKA uuringu tulemusena väheneb aastani 2028 kaubanduses, rentimises ja paranduses hõive 2%. Enim kahaneb teenindus- ja oskustöötajate töökohtade arv (u 4%), kus vaid müügikorraldajate hõive jääb samaks. Müügiesindajate vajadus kahaneb kaubandus-, kuid kasvab tootmisettevõtetes. Tulevikuoskustena muutuvad järjest olulisemaks IKT-kompetentsid (sh suurandmete töötlemine ja kasutamine), kategooria- ja ostujuhtimine, müügipsühholoogia, müügitöö oskus, planogrammide koostamine ja kauba väljapanek, turunduskompetentsid, analüüsioskus, majandus-, õigus- ja ettevõtlusteadmised, üldine tehniline taip ja oskused, kontseptuaalne ja strateegiline mõtlemine, erinevate ülesannete täitmiseks vajalikud laiapõhjalised teadmised ja oskused. Lisaks suhtlusoskus, eesti, inglise ja vene keele oskus, meeskonnatööoskus, suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus, psühholoogiaalased kompetentsid, probleemilahendusoskus. Valdkonnas töötamiseks on üliolulised eelkõige sobivad isikuomadused – enese- ja ajajuhtimine, planeerimisoskus, kohanemisvõime, vastutuse võtmine, iseseisvus, enesemüügioskus, stressitaluvus, töötahe, püsivus, valmisolek elukestvaks õppeks ja pidevaks enesetäiendamiseks, tulemustele orienteeritus, tolerantsus. Kutsehariduses ja rakenduskõrghariduses peab õppetöö läbiviimisesse kaasama senisest enam valdkonnas töötavaid eksperte (nt erialavilistlasi), et tagada kõige kaasaegsema praktilise kogemuse jõudmine klassiruumi.

Kvaliteedihindamise otsus:

16.11.2016 otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast

file:///C:/Users/mirje/Downloads/Otsus_TallinnaTHK_kaubandus.pdf

Järgmine hindamine 2021. aasta II poolaastal.

2.3.5. Logistika õppevaldkond

Tallinn on arenenud Läänemere üheks suuremaks kauba- ja reisijateveo keskuseks. Sadamate ning kogu transpordi- ja logistikasektori arengu võtmeteguriks on transiit, mis moodustab kaks kolmandikku Tallinna sadamate käibest. Logistika valdkonnas töötab 27% (16200 inimest) Õppekavarühma hõivatutest enamus töötab transpordisektoris, mille suurimaks haruks on kaubavedu maanteel (1/3 sektori hõivatutest), veondust abistavad tegevused (sadamad, laadungikäsitlus, ekspediteerimine moodustab 1/5), sõitjate vedu. Lisaks hõlmab sektor raudteevedu, merevedu, õhustransporti, posti- ja kullerteenust ning laondust. Sektori hõive on viimastel aastatel olnud kergelt tõusnud. Prognooside kohaselt kasvab majandusaktiivsus nii Eestis kui ka lähiriikides ning koos sellega võib kasvada nõudlus transporditeenuste järele. TTHK pakub 4. ja 5. taseme esma- ja jätkuõpet ning näeme suurt potentsiaali täienduskoolituses (nt töstukijuhikoolitus). Plaanis on olemasolevate õppekavadel sisse viia töökohapõhine õppevorm, kuna kooli tuleb üha rohkem keskharidusega inimesi. Õppetöö on planeeritud paindlikult, mis võimaldab õppimist ja töötamist samaaegselt.

OSKA rapordi kohaselt väheneb tulevikus laotöötajate, transpordikorraldajate, tollideklarantide, postitöötajate ja tösteseadmete operaatorite ametikohtade arv, sest isejuhtivad autod, targad transpordisüsteemid ja pakirobotid lihtsustavad inimeste tööd ja elukorraldust. Puudust tuntakse keskhariduse järgselt väljaõppe saanud ostuspetsialistidest ning laojuhtidest. Nende tööülesanded on seotud strateegiate väljatöötamise, analüüsi, planeerimise, süsteemide ja protsesside arendamise, koordineerimise, kliendi- ning partnervõrgu haldamise ja arendamisega ning meeskonna juhtimisega. Lähtuvalt trendidest on oodata täiskasvanud õppijate arvu kasvu ning seetõttu peaks õppimisvõimalused olema paindlikumad ning õppemeetodid mitmekesisemad. Tulevikutöötajal on vaja IKT oskusi, mis on kombineeritud valdkonna spetsiifiliste teadmistega.

Kvaliteedihindamise otsus:

17.12.2020 – otsus järgmine hindamine 3 aasta pärast https://ekka.edu.ee/wp-content/uploads/Otsus_THK_TT_12_20.pdf

2.3.6. Mehaanika ja metallitöö õppevaldkond

Metallitööstus on üks juhtivaid töötleva tööstuse valdkondi, kus on hõivatud ligi kolmandik tööstussektori ja ca 6,6% kogu töötajaskonnast riigis. Valdkonnas tegutseb üle 2000

majanduslikult aktiivse ettevõtte, mis moodustavad ca 3% riigi kogu ettevõtlusest, kelle toodangust üle 90% eksporditakse. 51% valdkonna ettevõtetest on koondunud Harjumaale. Tehnoloogia arengust tulenevate muutuste (sh *Industry 4.0* ehk üleminek nn targale tootmisele, asjade internet) mõjul muutub tööjõu ettevalmistamine keerulisemaks, kuna valdkonnas tegutsemiseks vajalikud baasteadmised ja oskused peavad olema varasemast mitmekesisemad. Mehaanika ja metallitöö õppekavarühm on läbi aastate kuulunud kutsehariduse prioriteetsete valdkondade hulka. Samas on koolidel olnud raskusi tehniliste erialade õppegruppide komplekteerimisega – 2019. aastal oli täidetud 83% ja 2018. aastal 72% kohtadest. Teised tulemusnäitajad on väga head: 2019. aastal lõpetanutest asus 6 kuu jooksul peale lõpetamist tööle 64%. Suurimad valdkonna ettevõtted asuvad Tallinnas ja Ida-Virumaal. Valdkond on üha integreerumas teiste valdkondadega – energeetika ja automaatika, informaatika – ning loob võimalusi efektiivsemaks arenguks (automaatprogrammjuhtimisega pingid, „tark toode“). Keerukamate tehnoloogiliste süsteemide osakaalu kasv traditsiooniliste tootmisvahendite arvel leiab aset paralleelselt masinate mehaanikute ja lukkseppade vajaduse kahanemisega. Masinate ja seadmete hoolduse ja remondi funktsioon liigub oskustöötajalt keskastmespetsialisti juurde, nõudes senisest laiemat teadmiste ja oskuste pagasit. Hooldus- ja remonditööd liiguvad firmadesse, mis on keskendunud seadmete müügi järgsele hooldusele ja remondile.

OSKA rapordi kohaselt katab praegune koolituspakkumine koolitusvajaduse, kuid nähakse suurenenud riski tööjõu väljavooluks Eestist. Seoses tehnoloogia arenguga tuleb parandada ÕKR IKT alaseid oskusi ning õppes tuleb rohkem tähelepanu pöörata terviklike tööprotsesside õpetamisele. Täienduskoolituse planeerimisel tuleb arvestada vananeva töötajaskonnaga. Rõhku tuleb pöörata valdkonna erialade populariseerimisele, et tagada piisav lõpetajate arv ja õppejõudude järelkasv.

Kvaliteedihindamise otsus:

17.12.2020 - otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast https://ekka.edu.ee/wp-content/uploads/Otsus_THK_EA_EE_MM_12_20.pdf.

2.3.7. Tekstiili – ja nahatöötlemise õppevaldkond

Tekstiilitööstus on Eestis teinud tagasikäigu ning viimastel aastatel on valdkond suundunud keerukamatele tootearendustele ja tootmisele ning individuaaltootmisele.

Kool on arendanud õppekavasid ja panustanud valdkonda lisaoskusega oskustöötaja koolitamisele, et lõpetaja oskaks siduda erinevaid tekstiilivaldkondi ning tuleks toime muutuvate tööülesannetega ja suudaks olla ka endale tööandjaks. Viimase kahe aasta lõpetajate hõive on olnud kutsehariduse madalamal tasemel, 6 kuud peale lõpetamist töötas 2018. aastal 44% erialasel tööl, kuigi 2019. ja 2020. aasta viirusest tingitud olukorras vähenes tööle rakendunud isikute osakaal. Antud valdkonnas on keskmisest kõrgem edasiõppijate osakaal. Lähiaastatel näeme arenguvõimalusi spetsiifiliste oskuste õpetamisel ning traditsioonilise (käsitsi) õmblusoskuse säilitamisel (kingsepp-, peakatete valmistaja, nahktoodete- ja aksessuaaride õmbleja, köösner, trikootoodete õmbleja). Oluline on pöörata tähelepanu valdkonna infotehnoloogilistele arengutele ning kaasas käia tootmise uuendustega.

OSKA uuringu põhjal mõjutab valdkonda enim turunõudlus, materjalitehnoloogia kiire areng ning surve toota efektiivsemalt ja keskkonnasäästlikumalt. Sektoris väheneb oskustöötajate arv (eriti õmblejate) või suureneb nende tootlikkus (Uuringu väitel on 46% Eestis tehtavast tööst automatiseeritav). Lisaks tootmisprotsesside innovatsioonile nõuab tulevikutöö ka tooteinnovatsiooni, et pakkuda funktsionaalset või esteetiliselt uudseid lahendusi (valgustundlikud kampsunid ja padjapüürid, nutikad riided või aksessuaarid jms). Masstootmise asendab paindlik ja kliendi erinõuetele kohandatud tootmine. Tööjõuvajadus sektoris rätsepate osas püsib, sest kümne aasta jooksul suundub keskmisest rohkem inimesi pensionile. Arenguvajadusena soovitakse, et kutsekoolid pakuksid mitmekesisemaid õppevorme ning paindlikke ajagraafikuid, lõimiksid üldaineid erialaga, kasutaksid rohkem digivahendeid ja teeksid koostööd ettevõtetega (praktikajuhendajate koolitused, õppematerjalide ajakohastamine, täienduskoolitused, stažeerimine jms).

Kvaliteedihindamise otsus:

20.06.2014 – otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast [Hindamiskomisjoni poolt toodud arenguvaldkonnad:](#)

Järgmine hindamine 2021. aasta II poolaastal.

2.3.8. Transporditehnika (mootorsõidukid) õppevaldkond

Mootorsõidukite remondi ja hooldusega on hõivatud 13000 inimest.

Autohoolduses ja –remondis toimuv on tugevalt seotud majandustrendidega. Kui majandus on languses, siis ostetakse uusi autosid vähem ning langeb ka hooldustööde osakaal. Rohkem hakatakse remontima vanu autosid, mis toob kaasa suure nõudluse oskaja meistrite vastu autoremondiäris. Valdkond on jätkusuutlik, sest auto on igapäevane tarbeese ja seda kasutatakse palju. Transporditehnika puhul on tegemist ühe kutsehariduse suurima õppekavarühmaga Eestis. Õppekavarühma tööle rakendumise näitajad on väga head – 6 kuud pärast kooli lõpetamist töötas 2019. õppeaasta lõpetajatest 75%. Koolituskohtadest on 90% täidetud. Tööjõuvajaduse prognoosi kohaselt võib õppekavarühma käsitleda kasvavana. Suurt tähelepanu tuleb pöörata osaoskuste koolitamisele (maalritööde ettevalmistaja, väikemasinate ja mootorratta tehnik, sõiduautotehnika järeleteeninduse meister jt.) ning uute tehnoloogiate alastele koolitustele (elektri-, hübriidauto). Samas on kasvanud nõudlus meistritele, kes oskavad teenindada ARK-i tehnölevaatuspunkte, hinnata liikluskahjusid vms. Ettevõtjad tunnevad puudust nii liikurmasina kui veoauto- ja bussitehnikustest (suunad ei ole noorte hulgas populaarsed).

OSKA uuringu põhjal väheneb tööjõuvajadus mõõdukalt (u 8 %), mootorsõidukite ja keretööde tehnikute kui meistrite ja töödejuhatajate järele. Suureneb oskus teha tööd erinevate mootorsõidukite või tehniliste süsteemidega ning vajadus mootorsõidukite ja tehniliste süsteemide diagnostikaalaste teadmiste järele. Diagnostikute ametikohtade osas nähakse juurdekasvu. Täiendusõpet vajatakse margipõhiselt tehnikutele ja diagnostikatele, erialase IKT ning üldoskuste alal. Tulevikutöötjal on vaja IKT oskusi, mis on kombineeritud valdkonna spetsiifiliste teadmistega.

Kvaliteedihindamise otsus:

14.12.2012 – otsus järgmine hindamine 6 aasta pärast

https://wd.archimedes.ee/?page=ekka_view_dynobj&&pid=1077027&tid=94722&u=20210304125549&r_url=%2F%3Fpage%3Dekka_search_dynobj%26pid%3D%26tid%3D94722%26u%3D20210304125537.

Järgmine hindamine 2022. aasta I poolaastal.

2.4. Tööhõive

Koolitustellimus prognoosib tööjõuvajadust kolm aastat ette, kuid kutsestandardid ja õppekavad tekivad alles reaalse oskustöölise nõudluse selgumisel. Seega on võimatu tagada tasemeõppes operatiivset oskustöötaja koolitamist, vaid näeme lähiaastatel n-ö lühikeste tööandjate vajadusele tuginevate õppekavade ja täienduskoolituse osakaalu kasvu.

Oluline on teada, mis juhtub kooli lõpetajatega peale kooli. Koolilõpetajate tööhõive on üks kvaliteedi, samas nõudluse näitaja tööjõuturul. TTHK viib igal aastal läbi lõpetajate monitooringuid, kus küsitleme lõpetajate tööle rakendumist. Erialasele tööle asub TTHK-st keskmiselt 51% lõpetajatest, kuid noored tunnevad end ebakindlalt ning vajaksid tugimeetmeid tööle rakendumisel (toetussüsteem esimesel 6 kuul).

2.5. Strateegilised üleriigilised eesmärgid

Arengukava määratleb kooli arengu põhisuunad ja –valdkonnad ning strateegilised tegevussuunad. Arengukava on üles ehitatud tulemusvaldkondade lõikes, mille tegevused ja meetmed tagaksid innovatsiooni ja keskuse konkurentsivõime kasvu vabariigi kutseõppeasutuste hulgas.

Aasta 2021 prognoosi kohaselt vajame oskustööjõudu, kes suudavad kaasas käia tehnoloogia arenguga. Nõudlus on kõrge või keskmise kvalifikatsiooniga töötajate järele isegi neis valdkondades, kus enamasti vajati madala kvalifikatsiooniga töötajaid.

Nii tasemeõppel kui ka täienduskoolitusel on kaks eesmärki: tagada tööhõive ja majanduskasv ning järgida ühiskonna üldiseid väljakutseid eelkõige sotsiaalse sidususe edendamisel. Tasemeõpe ja täienduskoolitus peaks nii noortele kui ka täiskasvanutele andma atraktiivseid ja väljakutset pakkuvaid karjäärivõimalusi ning olema võrdselt kõitev nii naistele kui ka meestele, nii suure potentsiaaliga inimestele kui ka inimestele, kellel on oht mingil põhjusel tööturult välja langeda.

3. Missioon, visioon ja põhiväärtused

Visioon

Meie visioon aastaks 2025

TTHK on uuenduslik ja tööturu vajadustele suunatud elukestva õppe keskus.

Missioon

Pakkuda konkurentsivõimelist kutseharidust ning elukestva õppena koolitada tööandjate vajadusi arvestavaid oma ala spetsialiste nii esma-, täiend- kui ümberõppes.

Põhiväärtused

Tööturule suunatud – lähtume tööandjate soovidest, huvidest ja väärtustest, arvestame ja kaasame neid õppetöö läbiviimisesse.

Innovaatilisus – oleme avatud uutele ideedele, eriala arengule ja loovusele, investeerime eriala jätkusuutlikusse.

Tulemuslikkus – oleme orienteeritud isiku ettevalmistamise positiivsete tulemuse saavutamisele läbi õppija ja tema lähivõrgustiku motiveerimise ja juhendamise.

Professionaalsus – õpime ja arendame end pidevalt. Meie meeskonnal on head teoreetilised ja praktilised teadmised.

4. Tulemuslikkuse hindamine

Tulemuslikkuse hindamiseks on kutsehariduses sätestatud tulemus- ja tõhususnäitajad ning määratud üleriigilised tulemus- ja tõhususnäitajad, mille alusel hinnatakse Eesti konkurentsivõimet Euroopas.

Tabel 1. Koolituskohtade kavandamise ülesanne TTHK'le

ÕKR	2017-2019		2021	
	Keskmine täitmine	Keskmine täitmine %	Ülesanne tegevustoituse	OSKA prognoos
Andmebaaside ja võrgu disain ning haldus	168	144%	300	↑
Tarkvara ja rakenduste arendus ning analüüs	184	105%		↑
Juuksuritöö ja iluteenindus	78	90%	75	→
Elektrienergia ja energeetika	35	108%	25	↑
Elektroonika ja automaatika	285	85%	300	↑
Hulgi- ja jaekaubandus	84	135%	50	→
Mehaanika ja metallitöö	143	83%	154	↑
Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika	230	90%	214	→
Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine	290	87%	300	→
Transporditeenused (logistika)	345	88%	352	→
KOKKU	1 841	101%	1 770	

Allikas: HARNO koolituskohtade täitmise analüüs

Tabel 2. TTHK tulemus- ja tõhususnäitajad

Mõõdik	Sihttase					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	31,5%	33,6%	36,1%	34,5%	33%	32%
2. Väljalangejate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	16,3%	13,3%	15,9%	12,3%	12%	10%
3. Õppetöö katkestajate osakaal kutseõppes keskhariduse baasil I aastal, %	32,6%	30,2%	43,7%	40,7%	39%	38%
4. Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	22,5%	25%	28,7%	27,5%	26%	25%
5. Kutsekeskhariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	45,5%	40,4%	41,7%	49,2%	50%	51%
6. Kutsehariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	47%	52,8%	45,6%	46,9%	50%	51%
7. Kutseeksami edukalt sooritanute osakaal lõpetajatest, %	30,9%	33,4%	44,2%	51,1%	67,4%	75%
8. Töökohapõhise õppe lõpetanud õpilaste osakaal, %	10,9	3,1	1,2	1,8	-	-
Eesmärkide täitmist toetavad taustamõõdikud	Sihttase					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
9. Kutsehariduse lõpetanute keskmine tõine sissetulek, eurot keskmiselt kuus €	1037€ (EV 921€)	1085€ (EV 987€)	1236€ (EV 1055€)	-	1250€	1250€
10. Õpilaste ja õpetajate ametikohtade suhtarv kutseõppeasutuses	22,8	20,2	20,5	20,9 (20,9)	20	20
11. Põhitegevuskulud õpilase kohta kutseõppes, EUR	2694€ (EV 3140€)	2332€ (EV 3237€)	2466€ (EV 3792€)	-	-	-
12. Õpirändel (Erasmus+) osalenud õpilaste arv ja osakaal kogu kooli õpilaste arvust %	24/ 1,1%	13/ 0,6%	12/ 0,6%	27/ 1,3%	-	42
13. Õpirändel osalenud haridustöötajate arv ja osakaal (Erasmus+)	-	-	-	5 / 1,3%	-	5
14. Kooliga rahulolu üleriigilise rahulolu uuringu järgi	-	3,8	-	-	3,8	3,9
Koolipõhised mõõdikud	Sihttase					
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
15. Õpilaste arv aastas	2149	2066	2021	2055	2244	2200
16. Lõpetajate rakenduvus erialasel tööl, 6 kuud peale lõpetamist	60%	59%	55%	51%	51%	60%
17. Õpetajad vastavad kvalifikatsiooninõuetele	79,8%	82,1%	91,9%	89,8%	90%	90%
18. Stažeerivate õpetajate arv ÕKR lõikes	4/8	9/8	8/8	4/8	6/8	8/8
19. Loodavate e-kursuste ja õpiobjektide arv/ÕKR	12/8	16/8	-/8	24/8	20/8	22/8
20. Rahvusvaheliste koostööprojektide arv ÕKR kohta	4/8	4/8	2/8	1/8	1/8	1/8
21. Igal õppekaval on 5 partner-ettevõttega sõlmitud koostöölepingut	0/6	0/8	0/8	0/8	0/8	0/8
22. Tööandjad on lektorid	15	21	21	20	23	25
23. Täiend- ja ümberõppes osalenute arv	265	515	347	199	67	200
Eesmärkide täitmist toetavad taustamõõdikud	Sihttase					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021

24. Kaasaegne õpikeskkond	60000€	319735 €	751996 €	116400 0€	125000 0€	385000 €
25. Loodavate õppekavade arv aastas	13	10	10	7	7	15
26. Projektiga seotud isikute /projektijuhtide arv	6/0	8/1	10/1	7/0	7/0	8/1

Märkus: mõõdikute selgitused on kättesaadavad nii Haridussilmas (http://www.haridussilm.ee/?leht=tulemus_5) kui ka aruande vormi lisas 2.

* TTHK andmebaas

5. Riskide kirjeldus ja maandamine

Riskide hindamise ja maandamisega seotud tegevused toimuvad nii osakondade kui ka juhtkonna tasandil.

Riskide hindamiseks tuvastavad ja hindavad ÕKR valdkonnad oma tegevusega seotud riske järgmiselt:

- olemasolevate riskide tuvastamine;
- olemasolevate riskide suuruse hindamine;
- tegevuste planeerimine riskide maandamiseks vastuvõetavale tasemele.

Valdkonnajuht tuvastab riskid, annab neile hinnangu, toob välja riskide maandamiseks juba rakendatud sisekontrolli meetmed ning kirjeldab täiendavalt vajaminevad meetmeid riskide maandamiseks.

Juhtkond monitoorib võimalikke riske ning hindab valdkondade riskide maandamise kava efektiivsust ja tulemuslikkust.

Riskide maandamisena peab mõistma kõiki tegevusi, mis on ette võetud selleks, et vähendada riski avaldumise tõenäosust või riski avaldumisel selle negatiivset mõju. Riskide puhul, mida juhtkond on otsustanud käsitleda prioriteetsetena, lisatakse riskide maandamise meetmed kooli tööplaani ja koostatakse tegevuskava riskide maandamiseks.

6. Arengukava uuendamise kord ja eesmärkide hindamise põhimõtted

Arengukava on strateegiline dokument, mis koostati koostöös kooli nõukogu ning kooli nõunike koguga ning kinnitatakse koolipidaja poolt. Arengukava on juhiseks kõigile TTHK töötajatele.

Arengukava elluviimine toimub tegevuskava ja eelarve alusel.

Arengukava analüüsitakse ning arengukavas püstitatud eesmärkide täitmist hinnatakse üks kord aastas (reeglina jaanuaris) – kõigepealt õppekavarühmades, kooli nõukogus ning seejärel nõunike kogus. Selleks ajakohastatakse kord aastas käesoleva arengukava tegevuskava ja koostatakse üksikute tegevuste rahastamise mahud ja osatähtsus. Tegevuskava on aluseks eelarve koostamisele. Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmist hinnatakse järgmistest põhimõtetest lähtuvalt:

- eesmärkide täitmise saavutamine (mõõdikute alusel);
- eesmärkide täitmiseks vajalike tegevuste asjakohasus ja kulukus;
- tähtaegadest kinnipidamine;
- jätkusuutlikkus.

Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmine kajastub tegevuste ja tulemuste analüüsis, mille alusel fikseeritakse saavutatu või võetakse vastu uued otsused arengukava uuendamise või täiendamise osas.

Hinnangud eesmärkide täitmisele ning ettepanekud arengukava muutmiseks kooskõlastatakse kooli nõukogus ning kooli nõunike kogus.